

Een zonnig congres

Op een uitermate zonnige en lenteachtige 28 februari hield de Marokkaanse FNSA – de vakbond in de agrarische sector – haar congres. Zo'n 1200 afgevaardigden waren aanwezig op deze zaterdag. Ze moesten entree betalen, hun eigen eten en vervoer. Het eendaags congres werd om 5 uur op zondagochtend afgesloten.

Als FNV agrarisch groen werken we al jarenlang samen met de FNSA. Doel: Kaderopbouw in de vorm van activerend vakbondswerk. In Agadir doen we dat al een aantal jaren door het geven van trainingen. Aan landarbeiders en landarbeidsters in de tuinbouw. Het resultaat daarvan liet zich op het congres zien: de helft van de delegatie uit Agadir bestond uit vrouwen.

“We zijn uitermate vereerd uitgenodigd te zijn voor jullie congres”, aldus Wim Baltussen, die in een korte toespraak ook vertelde de Nederlandse vertegenwoordiger vanuit de agrarische sector bij EFFAT te zijn. EFFAT is de Europese koepel van vakbonden in de voedingsindustrie, de agrarische en toerisme sector en hotel. “Als EFFAT willen wij goede burens van jullie zijn. Daarom werken wij met heel veel liefde en plezier met jullie samen wat betreft kaderopbouw, onder andere in Agadir. Omdat sterke vakbonden bitterhard nodig zijn om mensen ter plekke in staat te stellen een fatsoenlijk leven te kunnen leiden.” Hij verwees daarbij naar de schokkende gebeurtenissen op de Middellandse Zee, en de vaak mensonterende omstandigheden waarin Marokkaanse seizoenarbeiders in bijvoorbeeld Zuid Spanje hun inkomen moeten verdienen.

Ander doel van ons is de aansluiting van de FNSA bij de IUF, onze wereldvakbond in de agrarische en voedingssectoren. Dat maakt bijvoorbeeld de samenwerking met EFFAT gemakkelijker. Een paar dagen na het congres zaten we met een aantal bestuursleden van de FNSA in Saïdia, een badplaats voor de zeer welgestelden in het uiterste noordoosten van Marokko. Het was na afloop van een tweedaagse training in Berkane, het sinaasappelgebied van Marokko. We maakten eerst een uitje naar de Algerijnse grens, om daarna in Saïdia wat te gaan drinken.

We zaten op het terras van een restaurant met de wel zeer toepasselijke naam Ski Hut, pal aan de Middellandse Zee. Daar stelde algemeen-secretaris van de FNSA de aanvraag voor lidmaatschap van de IUF in gang te willen zetten. Of te konden helpen. "Natuurlijk!"

Missie geslaagd, dus!

Op 01-03-2015 zijn wij van Rabat naar Berkane gereisd, dat was ongeveer 300 km met de auto. De volgende dag zijn wij door de directeur van hogeschool in Berkane verwelkomt. Hij heeft de training geopend. Er waren 27 kaderleden van hetzelfde groep van de afgelopen trainingen. Het is een enthousiaste en een leergierige groep. Dankzij de steun van de FNV zijn zij nu in staat zelf te onderhandelen met werkgever zonder bestuur. In de regio's hebben de grote boeren voor het zegen. En de kleine boeren willen samen werken wat uiteindelijk leidt tot een coöperatie om een betere positie te creëren in de markt. De 2^e dag in Berkane heeft Matthieu zijn presentatie gehouden over Flora Holland en zijn vakbondswerk binnen Flora Holland.

In de Cao is de faciliteiten van de vakbondswerk binnen Flora Holland goed geregeld. Er worden een keer per maand spreekuren gehouden met een bestuurder. Ook worden spreekuren gehouden voor leden en de exporteur. De spreek uren was zeker een goede voorbeeld voor onze Marokkaanse kaderleden om het in hun bedrijf toe te passen.

Alle 27 kaderleden zijn vanaf het begin aanwezig in de cursus. Gelukkig heeft niemand afgehaakt. Dat heeft FNV heel goed gedaan. Het resultaat is dat alle 27 cursisten een certificaat hebben ontvangen. Tijdens de uitreiking van de certificaten was ook de lokale krant aanwezig. Dat was heel motiverend.

Op 03-03-2015

Na afloop in Berkane zijn wij naar Meknes afgereisd. Daar hebben wij overnacht en de volgende dag zijn wij met de auto ongeveer 570 km naar Agadir afgereisd. We hebben daar 2 trainingdagen gehad. De 2 trainingdagen waren in samenwerking met FAIRFOOD. 1^e trainingdag ging over het dagelijkse leven van een Marokkaanse gezin. Daarbij waren er 3 verschillende groepen aanwezig. De groepen bestaat uit vrouwen, mannen en een groep met zowel mannen en vrouwen. De drie groepen gingen aan het werk. Tenslotte was iedere groep het mee eens dat de vrouw meer doet dan de man. Hier laat ik voorbeelden zien:

Dagelijkse leven van de vrouw:

05:00 uur	Opstaan, bidden, ontbijt maken
06:30 uur	Kinderen naar school brengen
07:00 uur	Naar het werk met (fiets, brommer of auto)
08:00 á 08:30 uur	Op het werk
12:00 uur	Pauze tot 12:30 uur
16:30 uur	Klaar van werk
18:00 uur	Thuis Kinderen ophalen Eten maken Huishouden
21:00-21:30 uur	Eten
22:00 uur	Afwassen
22:30 uur	Kinderen helpen met het huiswerk maken
23:30 uur	Bedtijd
05:00 uur	Opstaan, bidden, ontbijt maken

Dagelijkse leven van de man:

06:00 uur	Opstaan
06:30 uur	Ontbijten
07:00 uur	Naar het werk
07:30-08:00 uur	Beginnen met werken
12:00 uur	Klaar van werk
13:00 uur	Thuis, bidden, slapen
15:00 uur	Vakbondswerk
19:00 uur	Naar koffiehuis
20:30 uur	Naar huis
21:00-21:30 uur	Eten
21:30 uur	Kinderen helpen met het huiswerk maken
23:00 uur	Bedtijd

In maart 2015 hebben FAIRFOOD en FNV Bondgenoten een training gegeven gericht op de verwachtingen omtrent rollen, verantwoordelijkheden, gedragingen en kenmerken van mannelijke en vrouwelijke agrarische werkers in Marokko.

Wij vonden de training erg inspirerend en waren onder de indruk van de kennis en kracht van de deelnemers van de training. We hebben uit gesprekken met de deelnemers en op basis van de evaluatieformulieren opgemaakt dat deze training heeft bijgedragen aan de kennis van de deelnemers over de onderhandelingstechnieken en de verschillen van de problemen die mannen en vrouwen in de agrarische sector in Marokko in hun werk en leven ervaren. Een belangrijk deel van de

training bestond uit het creëren van bewustzijn over die verschillen tussen mannen en vrouwen in de agrarische sector. Wij zijn ervan overtuigd dat dit bewustzijn de eerste stap is voor de Marokkaanse werknemers om op een structurele en effectieve wijze beter te kunnen onderhandelen met hun werkgevers en zo hun arbeidsomstandigheden en specifiek hun lonen te verbeteren.

Wij hebben de samenwerking met FNV Bondgenoten in het opzetten van deze training als zeer positief ervaren. De FNV en specifiek Mohamed Dahmani heeft ontzettend veel kennis over onderhandelingstechnieken en weet veel over de context in Marokko en het kennisniveau van de deelnemers. De training was precies daarop afgestemd en de opzet van de training sloot goed aan bij het kennisniveau van de deelnemers. Wij hopen dat we deze prettige samenwerking in de toekomst kunnen voortzetten.

